

Vlaams
Parlement

stuk **2090** (2012-2013) – Nr. 1
ingediend op 31 mei 2013 (2012-2013)

Voorstel van resolutie

van de heren Sas van Rouveroj, Dirk Van Mechelen,
Marnic De Meulemeester en Marc Vanden Bussche
en mevrouw Khadija Zamouri

betreffende het opstarten van een traject
ter herdenking van de verwezenlijkingen
van Willem I

TOELICHTING

Op 18 juni 1815 versloeg een coalitieleger van Britten, Nederlanders, Pruisen en Hannoveranen het Franse leger van keizer Napoleon bij Waterloo. Niet alleen betekende de veldslag het definitieve einde van de Franse keizer, het zorgde ook voor een hertekening van de grenzen zoals die enkele jaren eerder tijdens het Congres van Wenen waren vastgelegd.

Onze gewesten, die tot dan onder Frans bestuur hadden gestaan, maakten samen met het huidige Nederland deel uit van het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden. Aan het hoofd daarvan stond koning Willem I van Oranje-Nassau.

In de 15 jaar tussen het verdrijven van de Franse overheerser en de Belgische onafhankelijkheid in 1830 heeft Willem I heel wat initiatieven genomen op het vlak van economie en onderwijs, voornamelijk voor de steden Antwerpen en Gent. Omdat het hier gaat om de periode net voor de Belgische onafhankelijkheid, zijn de verdiensten van die initiatieven wat op de achtergrond verdwenen. Wanneer de figuur van Willem I wordt besproken, wordt vooral gefocust op de moeilijke politieke omstandigheden en de protesten ten aanzien van de Nederlandse koning. Een spreuk als WwWwwWwwwWw (Wij willen Willem weg, wilde Willem wijzer worden, wij willen Willem weer) behoort daarbij tot het collectieve geheugen.

Wanneer een opsomming wordt gegeven van de belangrijkste verwezenlijkingen op initiatief van Willem I, wordt het intrinsieke belang onmiddellijk duidelijk:

inzake onderwijs:

- stichting van de universiteit van Gent;
- initiatiefnemer van Gents openbaar (basis)onderwijs door de opening van kosteloze armenscholen;

inzake economische ontwikkeling:

- aanleg kanaal Gent-Terneuzen als basis voor het ontstaan van Gent-Zeehaven;
- openstelling markten van Nederlands-Indië voor de Gentse katoennijverheid;
- belangrijke subsidies voor oprichting metaalconstructiebedrijf;
- aanleg Willemdok (Antwerpen);
- gasverlichting in Gent (honderden lantaarns);

inzake godsdienstvrijheid:

- realisatie van godsdienstvrijheid in de praktijk;
- toestemming om gereformeerden in Oudenaarde samen te laten begraven met katholieken.

Willem I heeft in de bewogen geschiedenis van het begin van de 19e eeuw een prominente rol gespeeld. Verschillende van zijn verwezenlijkingen blijken bijzonder visionair te zijn geweest en vormen nog steeds de basis voor het economische belang vandaag van de stad Gent. Het hoeft dan ook niet te verwonderen dat in Gent, ook nadat Willem I in 1839 definitief afstand had gedaan van België, een orangistische beweging bleef bestaan die ijverde voor een hereniging met de Noordelijke Nederlanden.

In 2015 is het 200 jaar geleden dat Willem I na de definitieve verdrijving van Napoleon in 1815 zijn stempel begon te drukken op de economische en intellectuele ontwikkeling van onze gewesten; hij bleef dat gedurende 15 jaar doen. Die 200e verjaardag lijkt dan ook het ideale moment om vanuit de Vlaamse overheid een traject te ontwikkelen dat de betekenis van Willem I voor België en Vlaanderen in herinnering brengt en honoreert.

Zowel in Vlaanderen als in Nederland hebben de eerste werk- of actiegroepen het levenslicht gezien die verschillende initiatieven willen voorbereiden ter gelegenheid van de herdenking van 200 jaar Verenigd Koninkrijk der Nederlanden. De ervaring met andere herdenkingsinitiatieven zoals die van 100 jaar Groote Oorlog maakt duidelijk dat dergelijke herdenkingen voldoende ruim en tijdig moeten kunnen worden voorbereid om ze op een gedragen manier tot stand te brengen. Dat gebeurt bij voorkeur in overleg met de ons omringende gewesten en landen en samen met een aantal partners zoals de Commissie Cultureel Verdrag Vlaanderen-Nederland.

Sas VAN ROUVEROIJ
Dirk VAN MECHELEN
Marnic DE MEULEMEESTER
Marc VANDEN BUSSCHE
Khadija ZAMOURI

Het Vlaams Parlement,

- vaststellende dat:
 - 1° het in 2015 200 jaar geleden zal zijn dat Willem I koning werd van het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden;
 - 2° de betekenis van de initiatieven van Willem I, voornamelijk op het vlak van onderwijs, economie en godsdienstvrijheid, tot nog toe onvoldoende naar waarde werd geschat;
- overwegende dat objectief gezien heel wat van die initiatieven ook vandaag nog bijzonder relevant blijken te zijn;
- vraagt de Vlaamse Regering om in overleg met zoveel mogelijk actoren (bijvoorbeeld de Commissie Cultureel Verdrag Vlaanderen-Nederland) en met respect voor de autonomie van eenieder na te gaan op welke manier de verwezenlijkingen van Willem I onder de aandacht kunnen worden gebracht en er een blijvende herinnering aan kan worden gehecht.

Sas VAN ROUVEROIJ
Dirk VAN MECHELEN
Marnic DE MEULEMEESTER
Marc VANDEN BUSSCHE
Khadija ZAMOURI